

Taal leeft.

Hoe houdt het Rijksmuseum hun taal up to date?

Sinds 2015 is er een 'werkgroep terminologie' die zich buigt over aan te passen. Zo gaat de werkgroep te werk:

Wat is verouderd en eurocentrisch woordgebruik?

- *Woorden die niet door de groepen zelf zijn bedacht, bijv. bosjesman.*
- *Woorden die van oorsprong een negatieve betekenis hebben, bijv. ketter.*
- *Woorden die in de loop der tijd een negatieve connotatie kregen, bijv. zigeuner.*
- *Woorden die ontstaan vanuit een eurocentrisch perspectief, bijv. exotisch.*

01

TERM

De werkgroep kiest een term om te vervangen. Meestal is er link naar een lopend project.

Naar aanleiding van de tentoonstelling 'Slavernij' pakte de werkgroep de term 'slaaf' aan en paste die aan naar 'tot slaaf gemaakte vrouwen, kinderen, mensen' of 'mensen in slavernij'. Het woord 'slaaf' reduceert iemand tot het slaaf zijn, tot eigendom zijn van iemand anders. De gewelddadige actie van iemand tot slaaf te maken wordt duidelijk gemaakt 'door de nieuwe term.'

02

ONDERZOEK

De werkgroep raadpleegt literatuur en externe specialisten, gaande van onderzoekers tot persoonlijk betrokkenen.

Tijdens het onderzoek naar een nieuwe term voor het begrip 'dwerg' ging het Rijksmuseum o.a. in gesprek met de Belangenvereniging voor Kleine Mensen in Nederland, om hun ideeën hierover te horen.

03

NIEUWE TERM

Op basis van dit onderzoek kiest de werkgroep verschillende alternatieven. In samenspraak met conservatoren wordt de nieuwe term geselecteerd.

De werkgroep vindt het immers belangrijk dat de nieuwe term gedragen wordt door de collega's die er verder mee aan de slag moeten.

04

DATABASE

Eens een nieuwe term geselecteerd, wordt die ingevoerd in de database.

De nieuwe titel en beschrijving gaan in een apart veld in de database en gelden vanaf dan als 'voorkeurstitel' en 'voorkeursbeschrijving'. De nieuwe teksten verschijnen dan direct op de website. Bestaande titels en beschrijvingen worden dus niet overschreven of gecorrigeerd, maar blijven bewaard.

05

SCHRIJFWIJZER

Ieder onderzoek documenteren we in een schrijfwijzer, die het proces belicht:

1. Waarover gaat het precies? Wat is het probleem?
2. Wat is onze werkwijze?
3. Welke bronnen zijn geconsulteerd?

Ieder verslag bevat bovendien de beschrijving van vijf objecten aan de hand van de nieuwe term.

06

PUBLICATIE

Publicatie van de schrijfwijzer op het intranet voor alle collega's van het museum.

Deze schrijfwijzer licht ook toe hoe en waarom de term is aangepast. Zo maakt het Rijksmuseum alle collega's bewust rond inclusief taalgebruik.